DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

16. maj 2000 *

I sag C-274/97,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent P. Oliver og B. Doherty, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos C. Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Coal Products Ltd, Chesterfield (Det Forenede Kongerige), ved K.P.E. Lasok, QC, og barrister P. Harris for solicitor A. Mott, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokatfirmaet Zeyen, Beghin, Feider, Loeff, Claeys et Verbeke, 56-58, rue Charles Martel,

sagsøgt,

hvorunder Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af EKSF-traktatens artikel 42 har nedlagt påstand om tilbagebetaling af 252 558 ECU, svarende til en rentegodtgørelse, Kommissionen havde ydet Coal Products Ltd i

* Processprog: engelsk.

henhold til en aftale med henblik på at fremme selskabets forbrug af kul, der produceres i Fællesskabet, med tillæg af renter 8% p.a. fra den 1. november 1995, og Coal Products har fremsat et modkrav på 46 010 ECU, med tillæg af renter fra den 3. februar 1995,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, L. Sevón, og dommerne D.A.O. Edward (refererende dommer) og P. Jann,

generaladvokat: N. Fennelly
justitssekretær: fuldmægtig L. Hewlett,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der i retsmødet den 8. juli 1999 er afgivet mundtlige indlæg af Coal Products Ltd ved barrister R. Thompson og A. Mott og af Kommissionen ved P. Oliver og B. Doherty,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 16. september 1999,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 29. juli 1997 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af en voldgiftsbestemmelse, der er fastsat med hjemmel i EKSF-traktatens artikel 42, anlagt sag mod Coal Products Ltd (herefter »CPL«) med påstand om, at CPL tilpligtes at tilbagebetale 252 558 ECU, svarende til en rentegodtgørelse, Kommissionen havde ydet Coal Products Ltd i henhold til en aftale med henblik på at fremme selskabets forbrug af kul, der produceres i Fællesskabet, med tillæg af renter 8% p.a. fra den 1. november 1995.

2 I svarskriftet har CPL som modkrav nedlagt påstand om, at Kommissionen tilpligtes at betale 46 010 ECU, med tillæg af renter fra den 3. februar 1995 eller den 31. marts 1995, svarende til den resterende rentegodtgørelse, CPL hævder at have krav på i medfør af ovennævnte aftale.

Den omtvistede aftale

3 Den 21. maj 1992 indgik Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab (herefter »EKSF«) ved Kommissionen en låneaftale (herefter »aftalen«) med CPL, der var et datterselskab af British Coal Corporation. I henhold til aftalen lånte Kommissionen CPL 10 000 000 GBP med henblik på at fremme forbruget af kul, der produceres inden for EKSF, i CPL's fabrikker i Det Forenede Kongerige, hvor der produceres briketter, og hvor metan omdannes til elektricitet.

4 I henhold til aftalens artikel 6 skulle lånet indfries på én gang den 28. maj 1997, og artikel 7 bestemte, at CPL ikke kunne indfri lånet forinden, hverken helt eller delvis. I aftalens artikel 10 var det fastsat, at CPL hverken måtte sælge, overdrage eller på anden måde råde over projektets aktiver, uden at Kommissionen forinden skriftligt havde givet tilladelse hertil.

5 Ifølge aftalens artikel 5, stk. 4, skulle der udbetales en rentegodtgørelse på følgende betingelser:

»På de i nærværende aftale fastsatte betingelser yder långiver [Kommissionen] låntager [CPL] en samlet rentegodtgørelse (herefter 'godtgørelsen'), svarende til modværdien i britiske pund af 1 875 420 ECU. Godtgørelsen udbetales til låntager to gange om året i de første fem år af lånets løbetid og med to lige store beløb på 187 542 ECU den eller ca. den 28. maj og 28. november hvert år, første gang den eller ca. den 28. november 1992 og sidste gang den eller ca. den 28. maj 1997, hvorved det er en betingelse, at låntager behørigt har opfyldt sine forpligtelser i henhold til denne aftale til at betale rente og ethvert andet beløb, som skyldes i henhold til lånet, og på en hvilken som helst af ovennævnte datoer, og idet bestemmelserne i artikel 11 i det hele finder anvendelse...«

6 Aftalens artikel 11, stk. 2, havde følgende ordlyd:

»Ved ydelsen af lånet og beregningen af den i artikel 5, stk. 4, omhandlede rentegodtgørelse er det lagt til grund, at det faktiske forbrug af EKSF-kul i hvert

enkelt forbrugsår mindst svarer til det forventede forbrug af EKSF-kul. Følgende bestemmelser finder herefter anvendelse:

a) Såfremt det faktiske forbrug af EKSF-kul i et af de to forbrugsår, der ligger umiddelbart forud for evalueringsdatoen, er lavere end det forventede forbrug af EKSF-kul, kan långiver (uden herved at fortabe andre rettigheder, långiver måtte have i henhold til denne aftale) skriftligt meddele låntager, at den rentegodtgørelse, låntager oprindelig var berettiget til i henhold til denne aftale, nedsættes forholdsmæssigt med forskellen mellem det forventede forbrug og det faktiske forbrug. Den del af den til låntager faktisk udbetalte rentegodtgørelse, der overstiger det beløb, låntager ville have fået udbetalt, såfremt den omberegnede godtgørelse havde fundet anvendelse fra starten, skal låntager straks og fuldt ud tilbagebetale til långiver, eller den kan efter långivers bestemmelse modregnes af långiver i endnu ikke forfaldne udbetalinger af rentegodtgørelsen.

b) Ud over de i litra a) omhandlede rettigheder, og uden at långiver herved fortaber nogen som helst andre rettigheder i henhold til denne aftale, kan långiver, såfremt

i) det faktiske forbrug af EKSF-kul i et hvilket som helst af de forbrugsår, der udløber på de respektive datoer, hvor de efterfølgende rapporter skal indgives, er lavere end det forbrug af EKSF-kul, som rentegodtgørelsen af lånet på dette tidspunkt er beregnet på grundlag af [uanset om dette grundlag er det forventede forbrug af EKSF-kul eller en lavere mængde som følge af anvendelsen af bestemmelserne i litra a), eller en forudgående anvendelse af bestemmelserne i nærværende litra b)], og

ii) långiver finder en sådan forskel væsentlig,

ved skriftlig meddelelse til låntager nedsætte rentegodtgørelsen af lånet for det pågældende og ethvert følgende forbrugsår på samme forholdsmæssige grundlag som omhandlet ovenfor under litra a) (idet grundlaget er det faktiske forbrug af EKSF-kul i det pågældende forbrugsår). Bestemmelsen i litra a), sidste punktum, finder også anvendelse med hensyn til de korrektioner, der foretages i medfør af bestemmelserne i nærværende litra b).

...«

7 I aftalens artikel 1 var det forventede årlige forbrug af EKSF-kul fastsat til 350 000 tons. I samme artikel var »det faktiske forbrug af EKSF-kul« defineret som »den mængde EKSF-kul, der faktisk forbruges i industrianlægget i hvert enkelt forbrugsår«. Med hensyn til de to forbrugsår, der ligger umiddelbart forud for evalueringsdatoen, var det imidlertid »det gennemsnitlige årlige forbrug i de pågældende to år«, der skulle lægges til grund. For så vidt angik begrebet »forbrugsår« var det defineret som »en periode på et kalenderår, der løber indtil, men ikke inklusive den 28. maj i hvert år i perioden 1994-1998, inklusive begyndelses- og slutåret«. Ifølge artiklen var treårsdagen for ydelsen af lånet, dvs. den 28. maj 1995, »evalueringsdatoen«. Fire- og femårsdagen for udbetalingen af lånet, dvs. henholdsvis den 28. maj 1996 og den 28. maj 1997, var defineret som »datoerne for indgivelse af den efterfølgende rapport«.

8 I henhold til aftalens artikel 19 fandt engelsk ret anvendelse på aftalen, og parterne forpligtede sig til at indbringe enhver tvist vedrørende aftalens gyldighed, fortolkning og gennemførelse for Domstolen, jf. EKSF-traktatens artikel 42.

9 Efter at CPL's ansatte havde overtaget virksomheden, ønskede CPL at indfri lånet med det samme. I skrivelse af 23. januar 1995 accepterede Kommissionen anmodningen, idet CPL dog skulle tiltræde følgende forslag:

»Da evalueringsdatoen ikke vil være nået på det tidspunkt, hvor førtidsindfrielsen sker, foreslår vi, at godtgørelsen beregnes forholdsmæssigt frem til datoen for førtidsindfrielsen. Dette kan medføre, at en del af godtgørelsen skal tilbagebetales til EKSF, eller at der vil være en saldo i CPL's favør.

Vi beder derfor venligst CPL om at tilstille os detaljerede oplysninger om kulforbruget i de tre år, der ligger umiddelbart forud for det tidspunkt, hvor de ansatte overtog virksomheden. Vi skal foreslå, at ovennævnte oplysninger tilstilles os inden for en frist på 60 dage og i overensstemmelse med den i aftalen fastsatte opstilling, som om rapporten blev indgivet i forbindelse med evalueringen.«

10 Ved skrivelse af 30. januar 1995 tog CPL til efterretning, at »det kunne blive nødvendigt at foretage en korrektion af godtgørelsen, og at korrektionen måtte beregnes på grundlag af en kontrolperiode, der udløb på det tidspunkt, hvor lånet blev indfriet«.

Parternes argumenter

11 Kommissionen har til støtte for kravet om, at CPL skal tilbagebetale 252 558 ECU, anført, at beløbet udgør forskellen mellem de 750 168 ECU, som Kommissionen allerede havde udbetalt til CPL i rentegodtgørelse, og de 497 610 ECU, som CPL ifølge Kommissionens beregninger var berettiget til.

Ifølge Kommissionen skal det forventede forbrug af EKSF-kul for den periode på 20 måneder, der løber fra den 28. maj 1993 til den 29. januar 1995, nedsættes i forhold til dette tidsrum og følgelig til 583 333 tons, dvs. 5/6 (eller 20/24) af det forventede forbrug af EKSF-kul (700 000 tons) i de to forbrugsår, der gik forud for evalueringsdatoen, dvs. den 28. maj 1995. Da CPL kun forbrugte 464 332 tons EKSF-kul i den pågældende tyvemånedersperiode, dvs. 79,6% af det reviderede, forventede forbrug, kan CPL kun gøre krav på 79,6% af den del af rentegodtgørelsen, der vedrører den pågældende periode, dvs. 79,6% af en tredjedel (20/60) af de 1 875 420 ECU, som udgør den samlede godtgørelse, der i henhold til aftalen skulle udbetales i hele aftalens løbetid. Da Kommissionen allerede har udbetalt 750 168 ECU for den periode på 32 måneder, der løb fra aftalens ikrafttræden og indtil den 29. januar 1995, kan Kommissionen kræve 252 558 ECU tilbagebetalt, med tillæg af renter.

12 CPL har fremført to hovedanbringender. Selskabet har for det første anført, at der med brevvekslingen af 23. januar og 30. januar 1995 foreligger en ny og særskilt aftale, der har medført en stiltiende ophævelse af aftalen. Da den nævnte nye aftale ikke indeholder en bestemmelse, hvorefter Domstolen er rette værneting, må sagen afvises.

13 For det andet har CPL med hensyn til realiteten gjort gældende, at selskabet for den pågældende periode har krav på en godtgørelse på 796 178 ECU. Da selskabet kun har fået udbetalt 750 168 ECU, må det være berettiget til at få udbetalt forskellen mellem de to beløb, dvs. 46 010 ECU.

14 CPL har anført, at Kommissionen har ændret vurderingsperioden, idet den har rykket begyndelsen af denne periode tilbage til den 28. maj 1992. CPL har herved henvist til Kommissionens skrivelse af 23. januar 1995 og til Kommissionens synspunkt, hvorefter, for det første, kontrolperioden med hensyn til kulforbruget, som er lagt til grund for beregningen af godtgørelsen, er udløbet med indfrielsen af lånet, og for det andet, at den godtgørelse, der faktisk skal betales, skal beregnes forholdsmæssigt, og endelig til Kommissionens anmodning til CPL om at få tilstillet oplysninger vedrørende forbruget i de tre år, der gik forud for de ansattes overtagelse af virksomheden. CPL er imidlertid af den opfattelse, at det

kun er forbruget efter den 28. maj 1993, der skal tages i betragtning ved beregningen af godtgørelsen. CPL er således enig i, at i forbrugsperioden på 20 måneder udgjorde selskabets faktiske forbrug af EKSF-kul kun 79,6% af det korrigerede, forventede forbrug. Ifølge selskabet er det under alle omstændigheder disse tal, der skal lægges til grund ved vurderingen af, hvor stor den del af godtgørelsen selskabet kan gøre krav på med hensyn til den periode på 32 måneder, der er forløbet siden udbetalingen af lånet og af det første delbeløb af godtgørelsen, hvilket giver et beløb på 796 178 ECU.

15 I retsmødet gjorde CPL sig til talsmand for en anden fortolkning af aftalen. Resultatet af selskabets nye beregning førte til, at Kommissionen havde en fordring over for CPL på 3 751 ECU. Kommissionen har i den forbindelse imidlertid påberåbt sig procesreglementets artikel 42, stk. 2, første afsnit, til støtte for, at den pågældende fortolkning udgør et nyt anbringende.

Domstolens kompetence

16 CPL har anført, at brevvekslingen mellem selskabet og Kommissionen har medført, at aftalen er blevet bragt til ophør og erstattet af en ny aftale, som ikke indeholder bestemmelse om, at Domstolen er rette værneting.

17 Hertil bemærkes for det første, at det er nødvendigt at henholde sig til aftalen for at forstå skrivelsernes indhold og rækkevidde, og at de nævnte skrivelser for det andet ikke indeholder passager, der er åbenbart uforenelige med bestemmelserne i

aftalen, som derfor må antages at finde anvendelse, uanset at Kommissionen har accepteret, at CPL indfrier lånet før tiden.

18 På grundlag af principperne i den relevante retsorden, dvs. engelsk ret, må det herefter fastslås, at den nævnte brevveksling ikke har medført, at aftalen er ophævet, og følgelig også, at aftalens artikel 19 finder anvendelse på nærværende tvist.

Realiteten

19 De argumenter, Kommissionen har fremført, og som er nærmere gengivet i denne doms præmis 11, hviler på den antagelse, at der er en sammenhæng mellem, at rentegodtgørelsen udbetales i lånets løbetid, dvs. fra 1992 til 1997, og at det forventede forbrug af EKSF-kul nås i de fem forbrugsår, dvs. fra maj 1993 til maj 1998, således at rentegodtgørelse, der ydes inden aftalens udløb, må betragtes som et forskud, indtil den endelige afregning foretages. En sådan antagelse finder imidlertid ingen støtte i aftalens ordlyd.

20 I henhold til aftalen er der således ikke nogen automatisk sammenhæng mellem de udbetalinger, der svarer til godtgørelsen i ét år, og det faktiske forbrug af EKSF-kul i det følgende år. Efter aftalen er der heller ingen sammenhæng mellem den samlede godtgørelse, der skal udbetales, og det totale forbrug i de pågældende fem år.

21 Tværtimod fremgår det af aftalens artikel 11, stk. 2, litra a), at retten til den del af godtgørelsen, der udbetales indtil evalueringsdatoen, dvs. i de tre første år af aftalens løbetid, er endeligt erhvervet, eventuelt efter at beløbet er blevet korrigeret i nedadgående retning, såfremt det faktiske forbrug af EKSF-kul i de

første to forbrugsår, der ligger forud for evalueringsdatoen, har været lavere end det forventede forbrug. Retten til denne del af godtgørelsen kan ikke efterfølgende påvirkes af forbruget efter det pågældende tidspunkt.

22 Endvidere bemærkes, at aftalen ikke indeholder bestemmelser, hvorefter den godtgørelse, der er udbetalt i det år, der går forud for det sidste forbrugsår, skal tilbagebetales, såfremt der faktisk er underforbrug af EKSF-kul i det pågældende år, hvor der i henhold til aftalen ikke skal indgives en rapport, men en sådan rapport er en nødvendig betingelse for, at der kan foretages en endelig regnskabsafslutning som hævdet af Kommissionen. Såfremt den af Kommissionen foreslåede beregningsmetode blev anvendt, ville Kommissionen herved få tillagt beføjelse til at kontrollere forbruget i det sidste år af aftalens løbetid, og en sådan mulighed fremgår ikke af aftalens bestemmelser.

23 Heraf følger, at de bemærkninger i brevvekslingen, der vedrører en forholdsmæssig beregning af godtgørelsen indtil førtidsindfrielsen af lånet, ikke kan fortolkes således, at der herved er tilvejebragt en direkte sammenhæng mellem den femårsperiode, hvor godtgørelsen skal udbetales, og den femårsperiode, som begynder et år efter, og for hvilken aftalen angiver et forventet forbrug af EKSF-kul. Den fortolkning af aftalen, som Kommissionen har påberåbt sig til støtte for sit krav om tilbagebetaling af 252 558 ECU, med tillæg af renter fra den 1. november 1995, kan derfor ikke tiltrædes.

24 CPL har som begrundelse for sit modkrav, hvorefter Kommissionen tilpligtes at betale selskabet 46 010 ECU, med tillæg af renter, henvist til beregninger, der er foretaget ud fra de samme antagelser som dem, Kommissionen har lagt til grund, og som ligeledes indebærer, at der er en direkte sammenhæng mellem den periode, der skal tages i betragtning i forbindelse med udbetalingen af godtgørelsen, og den periode, der vedrører det faktiske forbrug af EKSF-kul. Af

de samme grunde som dem, der er fremført i denne doms præmis 19-23, kan en sådan argumentation ikke tiltrædes, og CPL's modkrav kan derfor ikke tages til følge.

25 Med hensyn til de argumenter, CPL fremførte i retsmødet, må det fastslås, at de udgør et nyt retligt anbringende. Da Kommissionen i relation hertil har påberåbt sig procesreglementets artikel 42, stk. 2, første afsnit, må dette anbringende afvises.

26 CPL må herefter frifindes for Kommissionens påstande, ligesom Kommissionen må frifindes for CPL's modkrav.

Sagens omkostninger

27 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Ifølge bestemmelsens stk. 3, første afsnit, kan Domstolen imidlertid fordele sagens omkostninger eller bestemme, at hver part skal bære sine egne omkostninger, hvis hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter. Da såvel Kommissionen som CPL har tabt sagen, bør hver part bære sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

1) **Coal Products Ltd frifindes for de af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber nedlagte påstande, og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber frifindes for Coal Products Ltd's modkrav.**

2) **Hver part bærer sine egne omkostninger.**

Sevón Edward Jann

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 16. maj 2000.

R. Grass L. Sevón

Justitssekretær Formand for Første Afdeling